

PRIMERJAVA MED S.P. IN D.O.O.

V spodnji tabeli je prikazanih nekaj specifičnosti poslovanja samostojnega podjetnika (S.P.) in družbe z omejeno odgovornostjo (d.o.o.). Seznam ni popoln in predstavlja izbor avtorja.

	S.P.	D.O.O.
Opredelitev (po ZGD)	Samostojni podjetnik posameznik je fizična oseba , ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost kot svojo izključno dejavnost	Družba z omejeno odgovornostjo je družba , katere osnovno glavnico sestavljajo osnovni vložki družbenikov. Gospodarska družba pa je pravna oseba , ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost kot svojo izključno dejavnost.
Odgovornost	Podjetnik je fizična oseba ter odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem, kar pomeni tako s poslovnim premoženjem kot s tistim, ki ga uporablja za svoje osebne namene – zasebnim premoženjem. Iz tega izhaja, da podjetnik nima ločenega poslovnega in zasebnega premoženja.	Za obveznosti odgovarja družba z vsem svojim premoženjem , medtem ko družbeniki za obveznosti odgovarjajo z osnovnim vložkom.

	S.P.	D.O.O.
Poslovanje z denarnimi sredstvi	Podjetnik ima odprt žiro račun pri poslovni banki. Obseg poslovanja z gotovino ni omejen.	D.o.o. posluje preko žiro računa , ki ga ima odprtega pri Agenciji za plačilni promet. Obseg poslovanja z gotovino je omejen. Praviloma se posluje preko žiro računa.
Način vodenja poslovnih knjig	<p>Podjetniki vodijo poslovne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva, ki je predviden za gospodarske družbe. Lahko pa jih vodijo po sistemu enostavnega knjigovodstva, in sicer v primerih, ko ne presegajo vsaj dveh izmed naslednjih meril:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ povprečno število zaposlenih ne presega 5, ➤ letni prihodki so nižji od 20 mio SIT, ➤ povprečna vrednost aktive na začetku in na koncu obračunskega leta ne presega 10 mio SIT. <p>Podjetniki morajo o izbranem sistemu vodenja poslovnih knjig pismeno obvestiti pristojni davčni organ najkasneje do 31. decembra tekočega leta za naslednje odmerno leto. V primeru, ko prične zavezanec poslovati med letom, mora pismeno javiti izbrani sistem vodenja poslovnih knjig najkasneje v 8 dneh po pričetku poslovanja. Med letom se izbrani sistem vodenja poslovnih knjig ne sme spremeniti.</p>	<p>Poslovne knjige se vodijo po sistemu dvostavnega knjigovodstva (54. člen ZGD). Družba pri tem upošteva kontni plan, ki temelji na računovodskih standardih. Družba pri tem samostojno izbere enega od kontnih okvirjev, kakršne oblikuje pooblaščen organizacija, ter ga uporabi pri razvijanju kontnega plana za vodenje svojih poslovnih knjig (55. člen ZGD).</p> <p>Vrste poslovnih knjig in knjigovodskih listin, njihovo vsebino, nadzor, gibanje in hranjenje podrobneje urejajo slovenski računovodski standardi.</p>

	S.P.	D.O.O.
Letno poročilo	<p>Podjetnik sestavi na podlagi podatkov iz poslovnih knjig in opravljenega popisa ob koncu leta letno poročilo, ki obsega:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ bilanco stanja, ki prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev ob koncu koledarskega leta, ➤ bilanco uspeha, ki prikazuje stroške, donose in poslovni izid v koledarskem letu. <p>Letnega poročila pa ni potrebno sestaviti tistim podjetnikom, ki lahko na podlagi drugih predpisov vodijo evidenco prejetih in izdanih listin, in tistim, ki se jim davčna osnova ugotavlja z upoštevanjem normiranih stroškov.</p>	<p>Letno poročilo obsega računovodske izkaze in v prilogi pojasnila k tem izkazom ter poslovno poročilo; računovodski izkazi in pojasnila sestavljajo letno računovodsko poročilo kot podlago za oblikovanje poslovnega poročila.</p> <p>Obvezna računovodska izkaza sta (56. člen ZGD):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ bilanca stanja, ki prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev ob koncu poslovnega leta, ➤ izkaz uspeha, ki prikazuje prihodke, odhodke in poslovni izid v poslovnem letu <p>Družbe, ki so po 53. členu zakona zavezane k reviziji (to so velike d.o.o.), morajo poleg teh izkazov sestaviti še izkaz finančnih tokov v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.</p>
Pojasnila računovodskih izkazov	<p>Pri enostavnem knjigovodstvu jih ni potrebno sestaviti.</p>	<p>Obvezno morajo vsebovati:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ informacije o uporabljenih metodah vrednotenja postavk v računovodskih izkazih ➤ razčlenitev sintetičnih podatkov iz računovodskih izkazov, ki omogočajo njihovo lažje razumevanje in analiziranje ➤ podatke o delu organizacijskih enot v tujini

	S.P.	D.O.O.
Bilanca stanja	<p>Vsebovati mora naslednje podatke:</p> <p>Sredstva:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovna sredstva po nabavni vrednosti 2. – Popravek vrednosti osnovnih sredstev 3. = Osnovna sredstva po neodpisani vrednosti 4. Zaloge materiala 5. Zaloge blaga 6. Zaloge polproizvodov in nedokončane proizvodnje 7. Zaloge proizvodov 8. Terjatve do kupcev 9. Terjatve do dobaviteljev 10. Druga sredstva 11. Gotovina v blagajni 12. Denarna sredstva na žiro računu 13. Terjatve na lastniškem računu <p>Skupaj sredstva (3 do 13)</p> <p>Obveznosti do virov sredstev</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobljena posojila pri banki 2. Obveznosti do dobaviteljev 3. Obveznosti do kupcev 4. Druge obveznosti 5. Obveznosti na lastniškem računu <p>Skupaj obveznosti do virov sredstev (1 do 5)</p>	<p>Podrobnejše podatke za bilanco stanja določa SRS 24, vsebovati pa mora najmanj te podatke (58. člen ZGD):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Minimalni podatki o sredstvih <ol style="list-style-type: none"> A. Stalna sredstva <ul style="list-style-type: none"> - neopredmetena dolgoročna sredstva - opredmetena osnovna sredstva - dolgoročne finančne naložbe B. Gibljava sredstva <ul style="list-style-type: none"> - zaloge - dolgoročne terjatve iz poslovanja - kratkoročne terjatve iz poslovanja - kratkoročne finančne naložbe - denar - aktivne časovne razmejitev 2. Minimalni podatki o obveznostih do virov sredstev <ol style="list-style-type: none"> A. Kapital <ul style="list-style-type: none"> - osnovni kapital - vplačan presežek kapitala - rezerve - preneseni čisti dobiček ali izguba iz prejšnjih let - revalorizacijski popravek kapitala - nerazdeljeni čisti dobiček ali izguba poslovnega leta B. Dolgoročne rezervacije C. Dolgoročne obveznosti iz financiranja D. Dolgoročne obveznosti iz poslovanja E. Kratkoročne obveznosti iz financiranja F. Kratkoročne obveznosti iz poslovanja G. Pasivne časovne razmejitev

	S.P.	D.O.O.
Bilanca uspeha	<p>Vsebovati mora naslednje podatke:</p> <p>Stroški</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nakup materiala in blaga 2. + Zmanjšanje zalog materiala in blaga 3. – Povečanje zalog materiala in blaga 4. = stroški porabljenega materiala in prodanega blaga 5. Stroški storitev 6. Stroški dela 7. Amortizacija 8. Stroški obresti 9. Drugi stroški in odhodki 10. Dajatve, ki niso odvisne od poslovnega rezultata 11. Dobiček <p>Donosi</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. Prihodki od prodaje 13. + Povečanje zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje 14. – Zmanjšanje zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje 15. = donosi od poslovanja 16. Drugi prihodki 17. Izguba 	<p>Podrobnejšo razčlenitev bilance uspeha določa SRS 25, vsebovati pa mora najmanj tele podatke:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Minimalni podatki o prihodkih: <ul style="list-style-type: none"> - prihodki od poslovanja - prihodki od financiranja - izredni prihodki 2. Minimalni podatki o odhodkih: <ul style="list-style-type: none"> - stroški v začetnih zalogah proizvodnje in proizvodov - stroški v končnih zalogah proizvodnje in proizvodov - stroški materiala - stroški storitev - amortizacija - plače - nabavna vrednost prodanega blaga in materiala - davki in prispevki, ki niso odvisni od poslovnega izida - odhodki financiranja - izredni odhodki - pokritje izgube iz prejšnjih let 3. Minimalni podatki o poslovnem izidu: <ul style="list-style-type: none"> - dobiček pred obdavčenjem - izguba pred obdavčenjem - davki in prispevki, ki so odvisni od poslovnega izida - čisti dobiček - izguba po obdavčenju

	S.P.	D.O.O.
Poslovne knjige in evidence	Splošna načela urejenega vodenja poslovnih knjig in podrobnosti vodenja poslovnih knjig so določena v slovenskih računovodskih standardih.	
	<p>Podjetniki, ki vodijo poslovne knjige po sistemu enostavnega knjigovodstva, so dolžni voditi knjigo prihodkov in odhodkov z vključeno ali posebej vodeno evidenco terjatev do kupcev in obveznosti do dobaviteljev, knjigo ostalih terjatev in obveznosti ter register osnovnih sredstev.</p>	<p>Vrste poslovnih knjig podrobno ureja SRS 22. Po tem standardu družba organizira temeljne in pomožne knjige. Vodenje temeljnih knjig je obvezno, vodenje pomožnih knjig pa samo, če verodostojni podatki, ki se ponavadi dobivajo s pomožnimi knjigami, niso zagotovljeni drugače.</p> <p>Poslovne knjige morajo kazati opravljene posle in finančni položaj družbe.</p> <p>S temeljnimi knjigami sta mišljena dnevnik in glavna knjiga. Pomožne knjige so analitične evidence in druge pomožne knjige.</p> <p>Dnevnik je evidenca po časovnem zaporedju.</p> <p>Glavno knjigo tvorijo konti, ki vsebujejo postavke sredstev, obveznosti do virov sredstev, prihodkov in odhodkov ter zunajbilančne evidence. Za posamezne postavke se vodijo temeljni konti in konti popravkov. Glavna knjiga ima dva dela: konte bilančne evidence in konte zunajbilančne evidence.</p> <p>Analitične evidence so razčlenitve temeljnih kontov glavne knjige, na primer analitične evidence opredmetenih osnovnih sredstev, materiala, proizvodnje, proizvodov, kupcev, dobaviteljev in druge.</p> <p>Med druge pomožne knjige, ki praviloma dopolnjujejo konte glavne knjige, štejemo blagajniško knjigo, register opredmetenih osnovnih sredstev, knjigo prejetih računov, knjigo zapadlosti menic v plačilo, knjigo delničarskih vlog in druge po potrebah podjetja.</p>

	S.P.	D.O.O.
Obdavčitev		
Davek od dobička	<p>Po zakonu o dohodnini je zasebnik zavezanec za davek iz dejavnosti, saj 37. člen tega zakona pravi: "zavezanec za davek od dohodkov iz dejavnosti je fizična oseba, ki opravlja dejavnost (to je zasebnik) in je vpisana v ustrezni register ali drugo predpisano evidenco na območju Republike Slovenije."</p> <p>Zasebniki so dolžni voditi poslovne knjige oziroma evidence za davčne potrebe. Vrste in način vodenja poslovnih knjig oziroma evidenc za davčne potrebe so predpisane v odredbi o poslovnih knjigah in drugih davčnih evidencah (Url. list RS št. 77/96). V poslovnih knjigah, ki jih vodijo po določbah omenjene odredbe, izkazujejo vse prihodke in dejansko nastale odhodke, ki so bili potrebni za doseganje teh prihodkov, njihov nastanek pa je treba dokazati z ustreznimi listinami.</p> <p>Poslovnih knjig niso dolžni voditi tisti zasebniki, ki imajo po zakonu o dohodnini možnost, da se jim dobiček ugotovi tako, da se od ustvarjenih prihodkov odštejejo odhodki v pavšalno določenem odstotku ali tako imenovani normirani odhodki. Značilno za te odhodke je, da so po davčnih predpisih avtomatično priznani v določenem odstotku od bruto odhodka, ne da bi bilo treba dokazovati upravičenost njihovega nastanka z ustreznimi listinami.</p> <p>Davčno osnovo lahko po zakonu o dohodnini ugotavljamo na dva načina:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ z upoštevanjem normirano priznanih odhodkov ➤ z upoštevanjem dejansko nastalih davčno priznanih odhodkov ➤ od 1. januarja 1998 pa obstaja tudi možnost, da se osnova ugotavlja na podlagi obračuna, ki ga izvrši davčni zavezanec sam (ta način lahko uporabljajo samo tisti davčni zavezanci, ki vodijo poslovne knjige na način, ki velja za gospodarske družbe, ne pa tudi tisti, ki vodijo poslovne knjige po pravilniku o vodenju poslovnih knjig. Torej velja t.i. samoobdavčitev le za tiste podjetnike, katerih velikost ustreza srednjim in velikim družbam. 	<p>D.o.o. je pravna oseba, zato plačuje davek od dobička v skladu z zakonom o davku od dobička pravnih oseb. Davčna osnova je dobiček, ki se ugotovi v davčnem izkazu. Dobiček se ugotovi tako, da se od ustvarjenih prihodkov davčnega zavezanca odštejejo odhodki, ki so natančno določeni z zakonom o davku od dobička pravnih oseb.</p>

	S.P.	D.O.O.
Stopnja obdavčitve	<ul style="list-style-type: none"> ➤ če ugotavljamo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, je stopnja obdavčitve 25 %, ne glede na odstotek priznavanja normiranih odhodkov in ne glede na višino tako ugotovljenega dobička. ➤ če se dobiček ugotavlja z upoštevanjem dejansko nastalih odhodkov, se uporabljajo progresivne davčne stopnje, lestvica pa je objavljena v 49. členu zakona o dohodnini <p>V obeh primerih pa gre za akontacijo dohodnine. Dejanska obdavčitev je odvisna od skupne dohodninske osnove občana in je progresivna (dohodninska lestvica).</p>	Davek se plačuje po stopnji 25 %.
Prometni davek	Davčni zavezanec za davek od prometa proizvodov in storitev je vsaka pravna oseba, zasebnik in fizična oseba, ki prodaja proizvode oziroma opravlja storitve končnemu porabniku. Prometnodavčna zakonodaja načeloma izenačuje vse gospodarske subjekte – pravne osebe in zasebnike.	